

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie

LOL-4101-25-01/2011; P/11/135

Olsztyn, dnia 3 stycznia 2012 r.

Pani
Elżbieta Sankowska
Pan
Bogusław Lichocki
Zarząd Spółki Akcyjnej WARMIA
w Kętrzynie

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w WARMIA Spółce Akcyjnej w Kętrzynie („Spółka” lub „WARMIA SA”) kontrolę, którą objęto część poniesionych przez Spółkę kosztów pozaprodukcyjnych w okresie 2010 r. – I półrocze 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 23 grudnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Zarządowi Spółki niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych uchybień, działalność Spółki w zakresie objętym kontrolą. Uchybienia dotyczyły nieokreślenia w umowie dotyczącej kształcenia pracownika pokrycia kosztów związanych z opłatą za egzamin końcowy, nieposiadania dokumentów stwierdzających należność z tytułu odpłatności za takie kształcenie, a także nieopracowania planów szkoleń.

1. W okresie objętym kontrolą Spółka nie odnotowała zysku z prowadzonej działalności będącej przedmiotem jej funkcjonowania. W 2010 r. strata brutto wyniosła 1.749,2 tys. zł przy przychodach netto ze sprzedaży w kwocie 29.923,6 tys. zł oraz kosztach działalności operacyjnej w wysokości 32.400,2 tys. zł. W I półroczu 2011 r. strata wyniosła natomiast 236,9 tys. zł przy ww. przychodach i kosztach w kwotach odpowiednio 14.454,1 tys. zł i 14.946,4 tys. zł. Należy jednak zaznaczyć, że w 2009 r. podmiot ten, funkcjonujący jako przedsiębiorstwo państwowe pn. Zakłady Przemysłu Odzieżowego „WARMIA”², wypracował zysk w kwocie 164,5 tys. zł. Przyczyną spadku rentowności działalności w 2010 r. było m.in. zmniejszenie sprzedaży

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Aktem komercjalizacji z dnia 1 grudnia 2009 r. przekształcono z dniem 1 stycznia 2010 r. przedsiębiorstwo państwowe – Zakłady Przemysłu Odzieżowego „WARMIA” z siedzibą w Kętrzynie w jednoosobową Spółkę Skarbu Państwa.

wyrobów własnych na rynku krajowym, spadek sprzedaży eksportowej, a także – jak wynikało z uzyskanych w trakcie kontroli wyjaśnień – umocnienie kursu złotego w odniesieniu do 2009 r. oraz dodatkowe koszty związane z funkcjonowaniem w nowej formie prawnej.

2. Poniesione przez Spółkę koszty pozaprodukcyjne związane z funkcjonowaniem trzech związków zawodowych pracowników wyniosły w okresie objętym kontrolą jedynie 545,49 zł i dotyczyły w całości podróży służbowych ich członków.

Ww. związki zawodowe zrzeszały ogółem 345 pracowników według stanu na koniec 2010 r. oraz 331 – na koniec I półrocza 2011 r., co stanowiło odpowiednio 42,8% i 42,0% ogółu osób zatrudnionych w Spółce. Kontrola wykazała, że WARMIA SA nie była informowana przez te organizacje o łącznej liczbie ich członków, pomimo obowiązku określonego w art. 25¹ ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych³. Pani Prezes wyjaśniła, że zarządy tych organizacji były ustnie informowane o konieczności składania takich dokumentów. W trakcie trwania kontroli NIK wystosowano pismo informujące o obowiązku przedkładania takiej dokumentacji.

W okresie objętym kontrolą do Spółki nie wpłynęły wnioski związków zawodowych dotyczące udzielenia bezpłatnego urlopu oraz zwolnień od pracy pracownikom pełniącym z wyboru funkcje w tych organizacjach, pomimo takiej możliwości wynikającej z art. 31 ust. 1 ww. ustawy o związkach zawodowych. Zgodnie z postanowieniami tego artykułu, jednemu związkowi zawodowemu przysługiwało prawo do zwolnienia jednego pracownika z obowiązku świadczenia pracy, a dwóm związkom – po jednym pracowniku w niepełnym wymiarze czasu pracy.

Ustalono, że trzy związki zawodowe korzystały łącznie z dwóch pomieszczeń Spółki (w siedzibie WARMIA SA w Kętrzynie oraz w zakładzie produkcyjnym w Mrągowie). Według wyjaśnień Pani Prezes, pomieszczenia te udostępnione zostały tym organizacjom na podstawie ustnej umowy użyczenia. Wprawdzie postanowienia art. 33 ustawy o związkach zawodowych nie określają formy zawarcia umowy w tym zakresie, to zdaniem NIK, zawarcie pisemnych umów pozwoliłoby na określenie szczegółowych warunków i odpowiedzialności w zakresie ich wykorzystywania.

3. W okresie 2010 – 2011 (I półrocze) WARMIA SA nie wydatkowała środków na finansowanie organizacji społecznych i fundacji oraz działalności sportowej, charytatywnej i kulturalnej. Przyczyną nieprowadzenia działalności w tym zakresie było – według wyjaśnień Dyrektora Finansowego Spółki - nieosiągnięcie zadowalających wyników finansowych. W związku z nieplanowaniem realizacji zadań w tym zakresie, nie opracowano tzw. indywidualnych zasad sponsoringu, o których mowa w zarządzeniu nr 5 Ministra Skarbu Państwa z dnia 13 lutego 2009 r. w sprawie zasad prowadzenia działalności sponsoringowej przez spółki z udziałem Skarbu Państwa. Stosownie do postanowień tego dokumentu, o fakcie nieprowadzenia takiej działalności oraz nieopracowania własnych zasad w tym zakresie, poinformowano Ministra Skarbu Państwa pismami z 4 sierpnia 2010 r. i 18 lutego 2011 r.
4. Koszty pozaprodukcyjne poniesione przez Spółkę, dotyczące zlecenia ekspertyz i badań wyniosły 43,7 tys. zł w 2010 r. oraz 36,1 tys. zł w I półroczu 2011 r. Koszty te w całości dotyczyły badań i ekspertyz wymaganych obowiązującymi przepisami prawa. Związane były m.in. z przeprowadzeniem okresowych przeglądów

³ Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854 ze zm.

technicznych budynków, pomiarami instalacji oraz badaniem sprawozdań finansowych i zgodnie z obowiązującym zakładowym planem kont, zostały zaksięgowane m.in. na koncie analitycznym 459-51-31 (Ekspertyzy, doradztwo).

5. Na sfinansowanie szkoleń pracowników Spółka wydatkowała 15,6 tys. zł w 2010 r. oraz 3,4 tys. zł w I półroczu 2011 r. Koszty w tym zakresie zostały prawidłowo zaksięgowane na koncie 474-57 Szkolenia pracowników. Przeprowadzona w toku kontroli analiza dwóch umów dotyczących skierowania pracowników na studia wykazała, że w przypadku jednej umowy:
- Zarząd Spółki wyraził zgodę na pokrycie kosztów egzaminu końcowego związanego z odbyciem studiów przez pracownika WARMIA SA w kwocie 250,00 zł, podczas gdy postanowienia umowy dotyczącej skierowania tego pracownika na studia nie określały odpłatności w tym zakresie.
 - Spółka nie dysponowała dokumentacją określającą wysokość czesnego za studia realizowane przez pracownika (któremu finansowano naukę na podstawie umowy zawartej w 2008 r.), m.in. w 2010 r. i I półroczu 2011 r. Jak wynikało z uzyskanych wyjaśnień, określenie wysokości czesnego oraz dokonanie płatności na konto szkoły w tym okresie odbywało się na podstawie ustnej informacji otrzymywanej od pracownika skierowanego na te studia. Wprawdzie kwota przekazanych środków była zgodna z kwotą czesnego, to jednak zdaniem Izby, celowe byłoby w takim przypadku posiadanie dokumentu określającego wysokość należności.

Ustalenia kontroli wykazały także, że w Spółce nie opracowano planów szkoleń na 2010 i 2011 r. Obowiązek ten wynikał z zapisów regulaminu organizacyjnego z dnia 8 czerwca 2010 r.

6. Według zakładowego planu kont, stanowiącego załącznik do polityki rachunkowości Spółki, koszty pozaprodukcyjne dotyczące ekspertyz i doradztwa oraz szkoleń ewidencjonowane były na kontach zespołu 4. W przypadku udzielenia darowizn na rzecz innych podmiotów, ich wartość powinna być natomiast ewidencjonowana na kontach zespołu 7.

Przeprowadzona w toku kontroli analiza prawidłowości ewidencjonowania losowo wybranych 200 operacji gospodarczych na kontach zespołu 4 i 7 (w zakresie kosztów finansowych i operacyjnych) o łącznej wartości 1.938,6 tys. zł (4,2% populacji oraz 6,5% wartości) wykazała, że zostały one ujęte na kontach księgowych zgodnie z zasadami ustalonymi w polityce rachunkowości Spółki oraz w kwotach wynikających z dokumentów źródłowych.

7. Objęte kontrolą koszty pozaprodukcyjne w sposób prawidłowy zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów Spółki. Zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych⁴, do kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów zaliczono natomiast m.in. koszty związane z reprezentacją, wydatki na rzecz osób wchodzących w skład rad nadzorczych oraz dokonane przez Spółkę wpłaty na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych⁵.

⁴ Dz. U. z 2011 r. Nr 74, poz. 397 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2010 r. Nr 214, poz. 1407 ze zm.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Zarządowi Spółki prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem